

Sprawozdanie z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w roku akademickim 2020/2021

Sprawozdanie przygotowano w oparciu o raport opracowany przez Komisję ds. Jakości Kształcenia Rady Dydaktycznej Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

INFORMACJE OGÓLNE

Podstawowym dokumentem, na którym opiera się system zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia jest Zarządzenie Rektora nr 154/2021 w sprawie uczelnianego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na studiach I i II stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich, oraz Zarządzenia Rektora nr 173/2021 w sprawie wzoru *Raportu z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia* na kierunku studiów.

Szczegółowe informacje, w tym zestaw wszystkich procedur, dostępne są na stronie internetowej Uczelni pn. JAKOŚĆ KSZTAŁCENIA.

Warto podkreślić, że w roku akademickim 2020/2021 Rada Dydaktyczna Uniwersytetu przygotowała nowelizację Regulaminu studiów, którą Senat wprowadził Uchwałą nr 42/2021. Jednolity tekst Regulaminu studiów został opublikowany Zarządzeniem Rektora nr 66/2021.

OCENA PROGRAMU STUDIÓW

1. Modyfikacje programu studiów

W roku akademickim 2020/2021, w sposób ciągły prowadzono szereg prac nad zmianami w programach studiów. W ich efekcie zmieniano i określono nowe kierunkowe efekty uczenia się, weryfikowano i porządkowano treści programowe poszczególnych przedmiotów, wprowadzano nowe przedmioty czy też zmieniano liczbę godzin i sekwencje przedmiotów.

Modyfikacje wprowadzono na kierunkach studiów:

- 1) Agri-Food Economics and Trade (II st.) – uzupełniono efekty uczenia się o dodatkowe zwroty i wyrażenia zawarte w charakterystykach dla kwalifikacji na poziomie odpowiednio 6 lub 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Zmiany miały wyłącznie charakter semantyczny i nie wpływały na zakres merytoryczny poszczególnych kierunkowych efektów uczenia się (Uchwała Senatu UPP nr 46/2021),
- 2) ekonomia (I i II st.) – wprowadzono zmianę sekwencji przedmiotów, korektę treści jednego przedmiotu i uzupełnienia efektów uczenia się dla studiów I stopnia oraz dokonano zmiany efektów uczenia się na II st. analogiczne jak dla kierunku AFET (uchwała Senatu UPP nr 34/2021). Modyfikacje wprowadzono w związku z sugestiami zespołu Polskiej Komisji Akredytacyjnej przekazanymi podczas wizytacji zdalnej w dniach 7-8 grudnia 2020 r. w związku z oceną programową na kierunku ekonomia,
- 3) finanse i rachunkowość (I i II st.) – podobnie jak dla innych kierunków prowadzonych na WE wprowadzono zmianę sekwencji przedmiotów, korektę treści przedmiotu i uzupełnienia efektów uczenia się dla studiów I stopnia oraz zmieniono semantycznie efekty uczenia się na II st. (uchwała Senatu UPP nr 45/2021),
- 4) inżynieria środowiska (I i II st.) – zmiany wprowadzono w związku z zaleceniami PKA i dostosowujące jednocześnie program studiów do zaleceń Uchwały Senatu nr 43/2021,
- 5) leśnictwo (I i II st.) – w roku akademickim 2020/2021 dokonano zmian w planie studiów I stopnia: zwiększono liczbę godzin realizowanych wraz z nauczycielem, dokonano korekty liczby godzin w ramach poszczególnych przedmiotów, zwiększono liczbę godzin ćwiczeń terenowych oraz wprowadzono nowe przedmioty,
- 6) ogrodnictwo – zmodyfikowano program studiów I stopnia. Zmiany objęły wprowadzenie nowych przedmiotów, zmianę sekwencji niektórych przedmiotów, zmianę nazw oraz ukierunkowanie treści na zagadnienia związane z ogrodnictwem lub ich poszerzenie. Znacznie zwiększono ofertę przedmiotów do wyboru oraz rozbudowano jeden kierunkowy efekt uczenia się (uchwała nr 60/2021 Senatu UPP),

- 7) projektowanie mebli (I st.) – dokonano korekty liczby godzin pracy własnej oraz łącznej liczby godzin przeznaczonych na realizację zajęć z j. obcego, a także dokonano korekty formy zaliczenia poszczególnych semestrów zajęć z j. obcego (zaliczenie z oceną). RPKS dokonała korekt godzin pracy własnej studenta w ramach dwóch innych przedmiotów co pozwoliło na utrzymanie niezmięnionej całkowitej liczby godzin pracy własnej studenta w programie studiów,
- 8) technologia drewna (I i II st.) – od roku akademickiego 2020/2021 na studiach I stopnia wprowadzono 2 nowe przedmioty a 2 inne jednocześnie wycofano, na studiach II stopnia studenci mają do wyboru, w miejsce dotychczasowych specjalności, dwa moduły zajęć (z nowymi przedmiotami),
- 9) weterynaria – RPKS określiła listę przedmiotów sekwencyjnych, których niezaliczenie uniemożliwia wpisanie studenta na następny semestr. Dodatkowo wprowadziła dwa nowe przedmioty fakultatywne w semestrze 10.

Na niektórych kierunkach modyfikacje programów studiów wprowadzono w 2020 r. i zaczęły one obowiązywać dla cyklu kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2020/2021. Takie zmiany wprowadzono na kierunkach: weterynaria (US 27/2020), Agronomi (US 415/2020), architektura krajobrazu (US 416/2020), biotechnologia (US 417/2020), Biotechnologii (US 418/2020), ogrodnictwo (US 419/2020).

Zmiany te dotyczyły najczęściej modyfikacji efektów uczenia się (zmniejszenie ich liczby przy kompensacji treści), wprowadzenia nowych przedmiotów, przeniesienia przedmiotów na inny semestr, zmiany przedmiotu do wyboru na przedmiot obowiązkowy, podziału przedmiotu na dwa inne, zmiany wymiaru godzinowego przedmiotu czy rezygnacji z obowiązku przygotowania pracy dyplomowej (np. biotechnologia).

W związku z sytuacją epidemiologiczną i obiektywnymi trudnościami w realizacji praktyk zawodowych na kierunku dietetyka utrzymano wprowadzone w semestrze letnim roku akademickiego 2019/2020 zmiany polegające na zmniejszeniu o 1/5 limitu godzin niezbędnych do zaliczenia praktyki zawodowej dla studentów wszystkich roczników realizujących praktyki na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Rozszerzono również możliwości całościowego bądź częściowego zwolnienia z obowiązku odbycia praktyki zawodowej na podstawie udokumentowania zorganizowanego instytucjonalnie wolontariatu w związku ze zwalczaniem epidemii COVID-19 poprzez możliwość prac na rzecz NFZ.

Ponadto, Rady Programowe Kierunków Studiów sygnalizują dalsze prace nad udoskonaleniem planów i programów studiów w ramach dostosowania ich do wymogów zawartych w Uchwale Senatu nr 43/2021 *w sprawie zasad tworzenia programów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich* (np. nad koniecznością zmniejszenia liczby kierunkowych efektów uczenia się w poszczególnych kategoriach).

Komentarz Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU

Wprowadzane dostosowania i zmiany programów kształcenia są uzasadnione i spełniają oczekiwania sygnalizowane przez zróżnicowanych interesariuszy. Podstawą modyfikacji wprowadzanych w programach studiów były również wyniki audytu przeprowadzonego przez Instytut Rozwoju Szkolnictwa Wyższego z Lublina w ramach projektu „Najlepsi z natury! Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu”. Zasadniczym celem wdrożonych modyfikacji było zwiększenie atrakcyjności i unowocześnienie programów kształcenia oraz pełniejsze dostosowanie absolwentów UPP do realiów rozwoju danej dziedziny wiedzy i praktyki, w tym oczekiwań współczesnego rynku pracy.

2. Ocena sylabusów

Opisane wcześniej modyfikacje programów kształcenia skutkowały jednocześnie przeglądem i weryfikacją sylabusów przedmiotów. Zgodnie z procedurami dotyczącymi jakości kształcenia i dobrym zwyczajem akademickim, wykładowcy aktualizują sylabusy i je upubliczniają w Wirtualnym Dziekanacie na początku semestru. Nowy wzór sylabusu został wprowadzony Zarządzeniem Rektora nr 169/2020 z dnia 6 października 2020 r.

Oceny sylabusów, zgodnie z obowiązującymi zaleceniami były również dokonywane w związku z przewidywanymi wizytacjami zespołów oceniających Polskiej Komisji Akredytacyjnej oraz po korektach wprowadzonych na podstawie uwag pokontrolnych PKA.

W roku akademickim 2020/2021 ocenę sylabusów przeprowadzono na kierunkach:

- 1) Agronomia - dokonano oceny 29 sylabusów, nie stwierdzono nieprawidłowości,
- 2) architektura krajobrazu - dokonano oceny 115 sylabusów (68 na I st. i 47 na II st. studiów). Stwierdzono, że w sylabusach literatura nie była podzielona na podstawową i uzupełniającą, nieprawidłowości usunięto,
- 3) biotechnologia (II st.) - przeprowadzono analizę wszystkich sylabusów w związku ze zmianą efektów uczenia się zgodnie z US nr 417/2020,
- 4) ekoenergetyka - oceniono 4 sylabusy, z naniesionymi uwagami zwrócono do osób będących kierownikami przedmiotu w celu uzupełnienia i poprawy,
- 5) Environmental Engineering and Protection - zweryfikowano 10 sylabusów, nie stwierdzono nieprawidłowości,
- 6) Geoinformation Science, Earth Observation and Spatial Management - sprawdzono 12 sylabusów, stwierdzono drobne niezgodności w liczbie i rodzajach kierunkowych efektów uczenia się w przedmiotach do wyboru, zalecono poprawę i ujednoczenie,
- 7) inżynieria i gospodarka wodna (I st. studiów) - dokonano oceny 3 sylabusów, stwierdzono niedostosowanie do nowego wzoru, nieprawidłowości usunięto,
- 8) inżynieria środowiska - weryfikacji (zgodnie z zaleceniami powizytacyjnymi PKA) podlegało 17 sylabusów na I st. studiów i 4 na II st. studiów. Zastosowano właściwy formularz sylabusa, poprawiono nazwy, treści przedmiotów i przyporządkowanie przedmiotu do poziomu studiów,
- 9) jakość i bezpieczeństwo żywności - sprawdzono i oceniono 35 sylabusów. Stwierdzono niewłaściwą, niezgodną z planem liczbę godzin przedmiotu, niezmienione efekty kształcenia (zamiast efektów uczenia się), czy złe oznaczenia symboli poszczególnych efektów, błędne wpisanie oznaczenia semestru zajęć. Błędy usunięto,
- 10) leśnictwo - dokonano oceny 32 sylabusów, nie stwierdzono nieprawidłowości,
- 11) projektowanie mebli - oceniono 81 sylabusów na studiach I st. i 29 sylabusy na studiach II st. Sylabusy skierowano do aktualizacji i uzupełnienia brakujących danych (zły wzór sylabusa, błędne dane dot. nazw katedr i prowadzących, brak podpisu kierownika przedmiotu),
- 12) technologia drewna - weryfikacji poddano 22 sylabusy utworzone dla przedmiotów realizowanych po raz pierwszy w roku sprawozdawczym, nie stwierdzono nieprawidłowości,
- 13) technologia żywności i żywienie człowieka - łącznie oceniono 87 sylabusów na obu poziomach nauczania (odpowiednio: 47 i 40). W wyniku oceny w 23 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości i jednocześnie określono zalecenia dla kierowników przedmiotu. Nieprawidłowości najczęściej związane były z niezgodnością liczby godzin oraz efektów uczenia się ujętych w sylabusie z zawartą w programie studiów. Pojawiały się również braki i nieścisłości w metodach weryfikacji uczenia się, formach i kryteriach zaliczenia przedmiotu oraz liczbie godzin dla pracy własnej studenta,
- 14) weterynaria - dokonano korekty formalnej i ocena wszystkich sylabusów w związku ze spodziewaną wizytacją PKA,

Podsumowując, z informacji przekazanych przez RPKS wynika, że aktualizacje sylabusów przedmiotów przeprowadza ciągle. Przypomina się o tym obowiązku nauczycielom akademickim, zwłaszcza przed rozpoczęciem nowego semestru. Po zakończeniu procesu oceny sylabusów, podejmuje się niezwłocznie działania naprawcze polegające na wprowadzeniu przez kierowników przedmiotów wskazanych poprawek.

Komentarz Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU

W roku akademickim 2020/2021, zajęcia były prowadzone w sposób hybrydowy, co było koniecznością dostosowywania funkcjonowania Uczelni do sytuacji panującej po wybuchu pandemii COVID-19 i obowiązujących obostrzeń sanitarnych. W ujęciu ogólnym, proces dydaktyczny przebiegał prawidłowo, wszystkie zajęcia zostały zrealizowane.

RPKS systematycznie analizują programy studiów i podejmują prace nad dostosowaniem ich do sytuacji panującej na rynku pracy oraz obowiązujących wymogów formalno-prawnych.

OCENA PROCESU KSZTAŁCENIA

1. Wyniki analizy ankiet studenckich

Liczba studentów oceniających zajęcia w roku akademickim 2020/2021 na poszczególnych kierunkach studiów była bardzo zróżnicowana. Procent zwrotu ankiet, w zależności od kierunku studiów, wahał się od 0 do 87,7. Największy procent stwierdzono na studiach stacjonarnych II st. kierunku technologia żywności i żywienie człowieka. W przypadku studiów stacjonarnych I st. oraz niestacjonarnych II st. tego kierunku procent zwrotu ankiet wyniósł odpowiednio 65,4 i 64,4. Duży procent zwrotu ankiet notowano także na kierunkach inżynieria rolnicza II st. (80%) oraz jakość i bezpieczeństwo żywności I st. (49,7%). Procent zwrotu ankiet większy niż 30 stwierdzono również dla kierunków: ochrona środowiska II st. (36%), architektura krajobrazu I st. (33% dla studiów stacjonarnych, 35% dla niestacjonarnych), inżynieria i gospodarka wodna I st. (33%), leśnictwo II st. (32,4%), technologia żywności i żywienie człowieka I st. (studia niestacjonarne 31,6%) oraz projektowanie mebli I st. (31%). Żaden ze studentów nie ocenił zajęć prowadzonych na studiach stacjonarnych II st. kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna, niestacjonarnych I st. kierunku gospodarka przestrzenna, niestacjonarnych II st. na kierunkach ekoenergetyka i inżynieria środowiska oraz na studiach anglojęzycznych II st. na kierunkach: Animal Production Management, Agronomy oraz Environmental Engineering and Protection. Bardzo mały procent zwrotu ankiet, mniejszy niż 10%, stwierdzono na studiach niestacjonarnych I st. (4,2%) oraz stacjonarnych i niestacjonarnych II st. kierunku finanse i rachunkowość (odpowiednio 2,6 i 2,1%), niestacjonarnych I st. (5,5%) oraz stacjonarnych i niestacjonarnych II st. kierunku zootechnika (odpowiednio 5,5 i 3,4%), niestacjonarnych I st. (3%) oraz stacjonarnych i niestacjonarnych II st. kierunku rolnictwo (odpowiednio 4 i 7%), niestacjonarnych I st. kierunku inżynieria rolnicza (5%), stacjonarnych i niestacjonarnych I st. kierunku ekonomia (odpowiednio 6 i 5%), stacjonarnych II st. kierunku ekoenergetyka (6,7%) oraz na studiach anglojęzycznych na kierunkach Biotechnology (3%) i Geoinformation Science, Earth Observation and Spatial Management (6%). W przypadku pozostałych kierunków, w zależności od poziomu i formy studiów, procent ten mieścił się w granicach od 10 do 29,5. Biorąc pod uwagę wszystkie realizowane poziomy i formy studiów na poszczególnych kierunkach, stwierdzono, że w większości przypadków średni procent zwrotu ankiet był mniejszy niż 30%.

Należy zaznaczyć, że procent zwrotu ankiet, podany w raportach przygotowanych przez RPKS jakość i bezpieczeństwo żywności oraz technologia żywności i żywienie człowieka, dla wielu przedmiotów jest większy niż 100, gdyż zsumowano oceny wszystkich nauczycieli prowadzących poszczególne przedmioty. RPKS Gospodarka Przestrzenna w raporcie i analizie uwzględniła natomiast tylko przedmioty, dla których wypełnione były co najmniej 4 ankiety.

W większości raportów RPKS zwrócono uwagę na niską zwrotność ankiet oceny zajęć dydaktycznych oraz potrzebę uaktywnienia i zachęcenia studentów do zgłaszania krytycznych uwag na temat realizowanego programu studiów.

Wśród powtarzających się ocen negatywnych zajęć dydaktycznych, w raportach wymieniono:

- brak przygotowania lub małe zaangażowanie prowadzących w realizację zajęć,
- chaotyczne prowadzenie zajęć, trudności z przekazywaniem wiedzy, mało interesujące zajęcia,
- słaba, mało profesjonalna organizacja zajęć,
- zbyt szybkie prowadzenie wykładów, zbyt dużo materiału,
- zajęcia prowadzone w sposób niejasny, monotony, nudny,
- brak sylabusów, nieprzebranie informacji zawartych w sylabusie,
- brak udostępniania materiałów dydaktycznych,
- brak określenia jednoznacznych kryteriów oceny pracy studentów, jak również wymagań dotyczących zaliczeń czy egzaminów,
- niesprawiedliwe ocenianie, brak obiektywizmu,
- spóźnianie się prowadzących na zajęcia,
- nieodbywanie się zajęć,
- zła komunikacja ze studentami, nieuprzejmy sposób traktowania studentów, brak szacunku dla pracy studenta,
- utrudniony kontakt z prowadzącym zajęcia, zbyt długi czas oczekiwania na informację zwrotną,
- duże opóźnienia w sprawdzaniu prac, brak określenia terminu odesłania przydzielonych zadań,

- widoczne konflikty współprowadzących.

Negatywne oceny dotyczyły również prowadzenia zajęć w formie zdalnej:

- złej organizacji zajęć w trybie on-line,
- utrudnień związanych z prowadzeniem zajęć w formie zdalnej,
- zbyt krótkich zajęć w formie zdalnej w stosunku do planu, szczególnie ćwiczeń,
- braku zajęć laboratoryjnych,
- utrudnionego kontaktu lub braku możliwości kontaktu z wykładowcą.

W przygotowanych przez RPKS raportach podano, że szczegółowe uwagi dotyczące ocenianych zajęć i nauczycieli prowadzących, wymieniane przez studentów w ankietach, przekazano bezpośrednio kierownikom przedmiotów lub kierownikom jednostek i/lub dziekanom. W przypadku słabo ocenionych przedmiotów lub uwag negatywnych zalecono przeprowadzenie wnikliwej analizy przyczyn zaistniałej sytuacji oraz podjęcie stosownych działań naprawczych m.in. przeprowadzenie rozmów z prowadzącymi zajęcia w celu eliminacji uchybień. Przedmioty, w których przeważały oceny słabe zostaną wytypowane do hospitacji interwencyjnych.

Komentarz Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU

1. Trudnością w rzetelnej ocenie procesu dydaktycznego prowadzonego na większości kierunków studiów jest niska zwrotność ankiet oceny zajęć dydaktycznych. Biorąc pod uwagę wszystkie realizowane poziomy i formy studiów na poszczególnych kierunkach, stwierdzono, że w większości przypadków (ponad 80%) średni procent zwrotu ankiet studenckich był mniejszy niż 30.
2. Ważne jest zwiększenie akcji promocyjnej wśród studentów, zachęcającej do aktywnego włączania się w przebieg procesu kształcenia na danym kierunku poprzez ankietyzację zajęć dydaktycznych. RPKS ekonomicznie rekomenduje konieczność zwiększenia akcji promocyjnej wśród studentów poprzez Samorząd Studencki. Proponuje również wprowadzenie „*tygodnia wypełniania ankiet*”, w ramach którego na początku zajęć wszyscy prowadzący zachęcaliby studentów do wypełnienia ankiet, przypominając, że są one anonimowe. Można wręcz pozwolić studentom wypełnić ankietę w trakcie wykładów i ćwiczeń.
3. Należy ujednoczyć dla wszystkich kierunków studiów sposób obliczania procentu zwrotu ankiet w przypadku przedmiotów prowadzonych przez więcej niż jednego nauczyciela.
4. Ze względu na wprowadzane ograniczenia w funkcjonowaniu Uczelni związane ze stanem pandemii COVID-19 dopuszczona była możliwość lub konieczność prowadzenia zajęć na poszczególnych kierunkach w sposób hybrydowy. Zmiany trybu prowadzenia zajęć nie miały na ogół istotnego wpływu na realizację procesu kształcenia, wypracowane w poprzednim roku akademickim metody prowadzenia zajęć on-line były doskonalone i modyfikowane. Jednak w związku z pojawiającymi się uwagami studentów dotyczącymi organizacji i prowadzenia zajęć w trybie zdalnym należy podjąć w tym zakresie działania naprawcze.

2. Wyniki hospitacji

Mimo, że w roku akademickim 2020/2021 nie przeprowadzono wszystkich zaplanowanych hospitacji zajęć dydaktycznych ze względu na pandemię COVID-19 i konieczność przejścia na formę zajęć zdalnych, to procent ich realizacji należy uznać za bardzo zadawalający. Z zaplanowanych 555 hospitacji zostało wykonanych 464, co daje realizację na poziomie 84%. Świadczy to o poprawiającej się sprawności zespołów odpowiedzialnych za realizację hospitacji zajęć dydaktycznych.

Tylko 3 hospitacje (<1% spośród wykonanych) były hospitacjami interwencyjnymi, natomiast 16 (3%) stanowiły hospitacje osób nowozatrudnionych. Przeprowadzone hospitacje interwencyjne nie wykazały nieprawidłowości.

Uzyskane wyniki potwierdzają utrzymujący się bardzo wysoki poziom prowadzenia zajęć dydaktycznych i bardzo dobre przygotowanie prowadzących. Ocenę bardzo dobrą (5) uzyskano dla 87% przypadków, natomiast dobrą w 13%. Tym samym oceny bardzo dobre i dobre stanowią łącznie blisko 100% (99,78%) uzyskanych ocen. W Uczelni tylko jedna hospitacja została oceniona na ocenę 3 (0,22%).

Ogólnie we wszystkich raportach podkreślano:

- bardzo dobre przygotowanie do zajęć oraz dużą wiedzę prowadzących,
- bardzo wysoki poziom prowadzonych zajęć i interesujący sposób ich prowadzenia,

- umiejętność przekazywania niektórych trudnych zagadnień w przystępnej formie,
- wykorzystywanie odpowiednich metod dydaktycznych i metod aktywizujących studentów,
- brak nieprawidłowości,
- wysoką kulturę osobistą prowadzących,
- zachęcanie studentów do aktywnego udziału w zajęciach,
- zgodność treści zajęć z sylabusami.

Zalecano ponadto:

- utrzymanie dotychczasowego wysokiego poziomu merytorycznego i jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych,
- dalsze aktywizowanie studentów do samodzielnej i zespołowej pracy,
- doskonalenie umiejętności dydaktycznych,
- systematyczne aktualizowanie i wzbogacanie treści przedmiotów.

W nielicznych przypadkach, po hospitacjach rekomendowano czynności poprawiające jakość kształcenia:

- technologia drewna: w jednym przypadku hospitujący zwrócił uwagę, że pomoce audiowizualne wykorzystywane są absolutnie nieadekwatne do formy zdalnej prowadzenia zajęć. „Prowadzący powinien wykorzystywać posiadany przez siebie wizualizer, a nie program MS Word”. Prodziekan ds. studiów przeprowadził rozmowę wyjaśniającą z hospitowanym nauczycielem, udzielając wskazówek metodycznych co do formy zdalnego nauczania. Kolejną hospitację nauczyciela zaplanowano w roku akademickim 2021/2022,
- ogrodnictwo: zaleca się wprowadzenie więcej elementów praktycznych do realizowanych ćwiczeń,
- biotechnologia: w przypadku Wirusologii zwrócono uwagę na brak przestrzegania czasu trwania wykładu i znaczne jego skrócenie,
- na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach: zwrócono uwagę na konieczność zintensyfikowania hospitacji przedmiotów prowadzonych przez osoby nie będące pracownikami wydziału, gdyż ich dotyczyły uwagi w ankietach,
- żywienie zwierząt: dla przedmiotu Nutrigenomika i diagnostyka molekularna zaleca się kładzenie większego nacisku na zastosowanie zdobytej wiedzy i poznanych technik w nowoczesnej hodowli i żywieniu zwierząt,
- zootechnika: w odniesieniu do przedmiotu Doradztwo zootechniczne – zaleca się zwrócenie uwagi na warstwę komunikacyjną w kontekście jej potencjalnego wpływu na samopoczucie i zaangażowanie studentów, w przypadku Zoogeografii – zwrócono uwagę, aby wprowadzić elementy czyniące atmosferę mniej sztywną podczas zajęć oraz bardziej mobilizować studentów do systematycznej pracy.

Reasumując, można stwierdzić, że przyjęte na UPP rozwiązania sprzyjają wysokiej jakości kształcenia. Zajęcia są prowadzone bardzo dobrze, na wysokim poziomie merytorycznym i z dużą sprawnością dydaktyczną, a pracownicy dobrze posługują się narzędziami wykorzystywanymi do prowadzenia zajęć w formie zdalnej.

Wdrożona na UPP procedura hospitacji zajęć dydaktycznych pozwala na bieżąco eliminować wszelkie nieprawidłowości. Pozwala również na dostrzeżenie potrzeb modernizacji sprzętu audiowizualnego, komputerowego oraz niedogodności pomieszczeń laboratoryjnych.

Komentarz Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU

1. Komisja postuluje, aby doktoranci, asystenci oraz osoby nowozatrudnione podlegały hospitacji zajęć w każdym semestrze, podobnie jak pracownicy względem których zaistniała konieczność przeprowadzenia hospitacji interwencyjnych.
2. Zaleca się zintensyfikowanie hospitacji zajęć prowadzonych przez pracowników niebędących pracownikami wydziału oraz pracowników spoza UPP.
3. Hospitację zajęć pozostałych pracowników należy przeprowadzać co najmniej raz w trakcie oceny okresowej.
4. Zaleca się przeprowadzanie hospitacji zajęć realizowanych w formie zdalnej. Link do zajęć powinien być z wyprzedzeniem udostępniany Przewodniczącemu Rady Programowej Kierunku Studiów lub Prodziekanowi ds. Studiów.

5. Należy usprawnić procedurę zakupów sprzętu komputerowego i audiowizualnego. Odpowiedni sprzęt nie tylko warunkuje prowadzenie zajęć w formie zdalnej, ale też podnosi ich jakość, co z kolei przekłada się na wizerunek Uniwersytetu.

3. Wyniki analizy ankiet absolwenta bezpośrednio po ukończeniu studiów

Ankietowanie absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich prowadzone było po egzaminie dyplomowym. W roku akademickim 2020/2021 liczebność ankietowanych wyniosła średnio 60% absolwentów analizowanych kierunków studiów. Szczegółowe dane zawarte są w tabeli poniżej.

Nazwa kierunku	Liczba absolwentów / liczba otrzymanych ankiet / procent zwrotu ankiet
architektura krajobrazu	49 / 45 / 92%
biotechnologia	121 / 25 / 21%
dietetyka	75 / 49 / 65%
ekoenergetyka	43 / 9 / 21%
ekonomia	149 / 57 / 38%
finanse i rachunkowość	221 / 37 / 17%
gospodarka przestrzenna	41 / 27 / 66%
informatyka stosowana	15 / 3 / 20%
inżynieria i gospodarka wodna	8 / 8 / 100%
inżynieria rolnicza	24 / 10 / 42%
inżynieria środowiska	84 / 65 / 77%
jakość i bezpieczeństwo żywności	24 / 14 / 58%
leśnictwo	333 / 208 / 62%
ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna	8 / 4 / 50%
ochrona środowiska	27 / 24 / 89%
ogrodnictwo	35 / 33 / 94%
projektowanie mebli	25 / 13 / 52%
rolnictwo	130 / 112 / 86%
technologia drewna	71 / 44 / 62%
technologia żywności i żywienia człowieka	178 / 146 / 82%
weterynaria	57 / 57 / 100%
żywienie zwierząt	13 / 11 / 85%

W przypadku raportowania za rok 2020/2021 należy wziąć pod uwagę, że dyplomowanie przypadło na czas pandemii i wiele egzaminów dyplomowych odbyło się w sposób zdalny, co przyczyniło się do zebrania mniejszej liczby wypełnionych ankiet.

Wnioski wynikające z ankiety w części „ocena programu studiów”

Zdecydowana większość absolwentów jest zadowolona z wyboru kierunku studiów i uważa, że ukończony kierunek jest godny polecenia. Większość ankietowanych uważa, że program studiów spełnia ich oczekiwania umożliwiając nabycie podstawowych umiejętności praktycznych niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej. Dodatkowo absolwenci potwierdzają, że program studiów umożliwił im nabycie kompetencji społecznych przydatnych w przyszłej pracy zawodowej, takich jak: umiejętności samokształcenia, pracy w zespole, rozwiązywania problemów, komunikowania się, podejmowania się trudnych zadań oraz świadomości społecznej i odpowiedzialności za środowisko naturalne. Zdecydowana większość absolwentów uważa, że nadzór ze strony opiekuna pracy dyplomowej był zadawalający, umożliwiając napisanie pracy oraz zdobycie wiedzy często wykraczającej poza ramy programu studiów. Większość absolwentów uważa, że poziom kadry akademickiej prowadzącej zajęcia spełnia ich oczekiwania, dodając uwagę o celowości prowadzenia zajęć przez praktyków spoza uczelni jako osoby związane bezpośrednio ze środowiskiem społeczno-gospodarczym, do którego wkroczą absolwenci po ukończeniu studiów. Poziom przekazywanych materiałów dydaktycznych jest zdaniem absolwentów wystarczający, co należy tym bardziej podkreślić z uwagi na część zajęć prowadzonych w formie kształcenia na odległość lub formie hybrydowej.

Poziom nauczania języka obcego oceniony jest jako niewystarczający dla wielu kierunków lecz są również kierunki, których absolwenci uważają poziom nauczanie języka obcego za odpowiedni. Najmniej korzystnie ocenione zostały: liczba zajęć praktycznych oraz udział praktyk zawodowych.

Absolwenci uważają za celowe zwiększenie liczby zajęć praktycznych związanych z przedmiotami ściśle wykorzystywanymi w późniejszej pracy zawodowej oraz zwiększenie liczby godzin zajęć terenowych, jak również zwiększenia liczby godzin przedmiotów związanych z obsługą oprogramowania przydatnego w pracy.

Wnioski wynikające z ankiety w części „ocena warunków studiowania”

Zdecydowana większość ankietowanych absolwentów jest zadowolona z pracy dziekanatu, w jednym przypadku absolwenci mieli uwagę co do braku dostępności dziekanatu dla studentów studiów niestacjonarnych w soboty i niedziele. Najwięcej pozytywnych ocen tj. zdecydowanie tak lub raczej tak uzyskano na pytania dotyczące infrastruktury dydaktycznej, funkcjonowania strony internetowej Uczelni/Wydziału oraz dostępu do sal komputerowych. Zdecydowana większość absolwentów uważa zajęcia sportowe za atrakcyjne a bazę do ich prowadzenia za odpowiednią. Również pozytywnie oceniona została baza socjalna Uczelni. Zdecydowana większość absolwentów uznała za wystarczający dostęp do bazy bibliotecznej Uczelni. W jednym raporcie kierunkowym przytoczona została uwaga o krótkich godzinach otwarcia biblioteki w soboty i niedzielę i tym samym utrudnionej dostępności dla studentów studiów niestacjonarnych. Zdecydowana większość absolwentów potwierdziła, że posiadała wiedzę o możliwość udziału w programach wymiany i praktyk zagranicznych.

Zdecydowana większość absolwentów wskazała, że nie korzystała z uczelnianego systemu pomocy w planowaniu kariery i wejściu na rynek pracy. Dodatkowo wielu ankietowanych osób nie miało zdania w tym temacie. Wielu absolwentów uważała, że nie istniała możliwość realnego wpływu studentów na dydaktykę, zarządzanie uczelnią.

Wnioski wynikające z pytań otwartych

Wnioski wynikające z pytań otwartych dotyczą specyfiki prowadzonych kierunków. Najczęściej dotyczą konieczności udoskonalenia i unowocześnienia programu studiów pod kątem przydatności treści w pracy zawodowej. Absolwenci uważają, że więcej powinno być zajęć o charakterze praktycznym oraz zajęć z obsługi specjalistycznego oprogramowania. Dla poszczególnych kierunków studiów podawane są przedmioty, dla których konieczne zdaniem absolwentów byłoby zwiększenie liczby godzin lub wprowadzenie których przyczyniłoby się do atrakcyjności Absolwentów na rynku pracy.

Wnioski wynikające z innych uwag i sugestii absolwentów

Z przekazanych raportów dla poszczególnych kierunków studiów wynika, że po analizie wyników ankiet Rady Programowe Kierunków Studiów powinny w uzasadnionych przypadkach podjąć stosowne działania naprawcze. Zaleca się weryfikację programów studiów i/lub sylabusów przedmiotów, pod kątem osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych, a także powtarzających się treści nauczania. Zaleca się zmiany w nauczaniu języków obcych m.in. w taki sposób, aby prowadzić lektoraty (przedmioty w języku obcym) w grupach o bardziej, niż dotychczas, zbliżonym poziomie zaawansowania językowego studentów (uwagi krytyczne w tym zakresie dotyczą w dużej mierze studiów II stopnia). W przypadku zajęć online należy zwrócić uwagę na jak najbardziej efektywne przekazywanie treści nauczania.

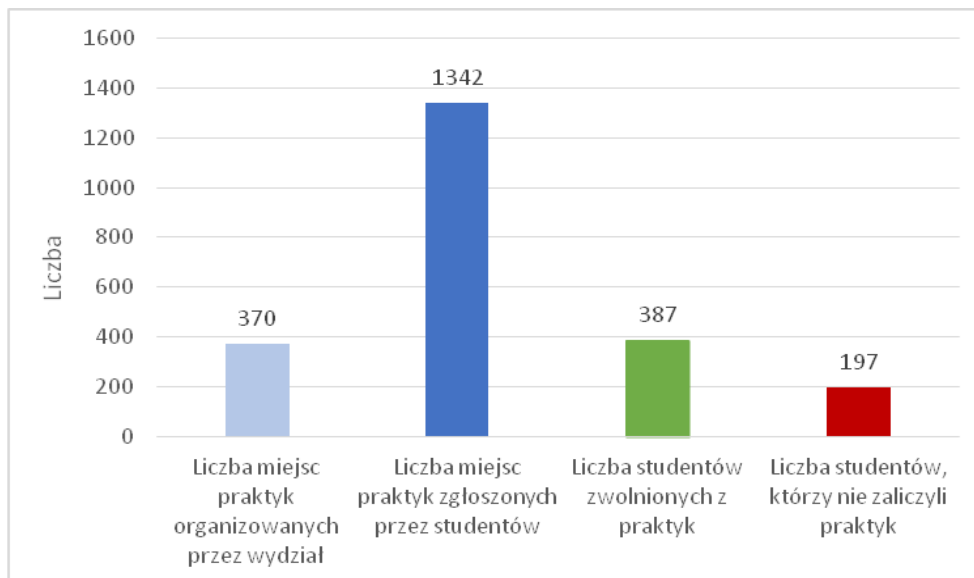
Komentarz Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU

1. Komisja postuluje, aby Biuro Karier podjęło działania do lepszego informowania studentów co do możliwości korzystania ze wsparcia oferowanego przez tę jednostkę.
2. Komisja wnioskuję do władz poszczególnych wydziałów o zintensyfikowanie prac nad zwiększeniem liczby zwrotu wypełnionych ankiet, co przyczyni się to do lepszego wnioskowania w przyszłości.
3. Komisja postuluje, aby RPKS zweryfikowały programy studiów pod kątem osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych, w przypadku których studenci zwracali na ten problem.

4. Raport z realizacji praktyk zawodowych

W raportach RPKS, w części dotyczącej realizacji praktyk zawodowych na poszczególnych kierunkach studiów podano liczbę miejsc praktyk organizowanych przez wydziały w relacji do liczby miejsc praktyk

zgłaszanych przez studentów. Liczby te wskazują, że na większości kierunków studiów miejsca odbywania praktyki są wyszukiwane i zgłaszane przez studentów. W ujęciu ogólnym liczba miejsc zgłoszonych przez studentów w roku akademickim 2020/2021 wyniosła 78% wobec tylko 22% miejsc zorganizowanych przez wydziały (ryc.). Świadczy to o dużej samodzielności studentów i ich zaangażowaniu w organizowaniu miejsc odbywania praktyk zawodowych. W 100% miejsca praktyk zgłoszone zostały przez studentów na kierunkach: finanse i rachunkowość, informatyka stosowana, leśnictwo, żywienie zwierząt, gospodarka przestrzenna, inżynieria i gospodarka wodna oraz na projektowaniu mebli.

Ryc. Realizacja praktyk zawodowych przez studentów UPP w roku akademickim 2021/2022

Z kolei na kierunkach: biologia stosowana, ekoenergetyka, ochrona środowiska oraz ogrodnictwo studenci realizowali praktyki wyłącznie w miejscach zorganizowanych przez wydział. Z informacji dostarczonych przez RPKS wynika, że całkowicie z realizacji praktyk zawodowych zwolnionych zostało 387 studentów, co stanowi 17% liczby studentów skierowanych na praktyki zawodowe w minionym roku akademickim.

Ważną informacją znajdującą się w części raportu dotyczącej praktyk zawodowych jest liczba studentów, którzy nie zaliczyli praktyki w terminie wyznaczonym planem studiów. W skali Uczelni praktyk zawodowych nie zaliczyło 197 studentów, co stanowi 9% ogółu studentów realizujących praktyki w roku akademickim 2020/2021. Spowodowane to było różnymi przyczynami, spośród których część jest niezależna od zaangażowania Uniwersytetu w organizację praktyk. Takimi przyczynami były:

- znaczne skurczenie się miejsc praktyk organizowanych przez wydział z powodu sytuacji epidemicznej i podobne ograniczenia w samodzielnym znalezieniu przez studenta odpowiedniego miejsca na odbycie praktyki zawodowej,
- trudności studentów studiów niestacjonarnych w połączeniu obowiązków wynikających z pracy zawodowej z realizacją praktyki,
- podejmowanie przez studentów studiów stacjonarnych pracy zawodowej lub studiów na więcej niż jednym kierunku i trudności w połączeniu ww. obowiązków z realizacją praktyki,
- rezygnacja ze studiów.

Pojawiły się również przypadki niezaliczenia praktyk z winy studentów. Spowodowane to było:

- brakiem znajomości procedury realizacji praktyki zawodowej na danym kierunku studiów i terminarza realizacji praktyk zawodowych,
- niedostarczeniem przez studentów dziennika praktyk,
- realizacją niedostatecznej liczby godzin,
- nieprzystąpienie do realizacji praktyk zawodowych,
- jeden przypadek niezaliczenia praktyki związany był z rezygnacją z dalszej realizacji praktyki podczas wizyty studentki w zakładzie produkcyjnym (co zostało odebrane przez pracodawcę jako postępowanie niepoważne i stanowiło w konsekwencji złamanie postanowień umowy zawartej między uczelnią a pracodawcą).

Na poszczególnych kierunkach studiów sytuacja przedstawiała się następująco:

<i>Kierunek studiów</i>	<i>Liczba studentów</i>	<i>Powody niezaliczenia praktyki</i>
architektura krajobrazu	19	brak wniosków o praktyki, brak zwrotnej umowy i dzienniczka praktyk
biologia stosowana	1	skreślenie z listy studentów
dietetyka (I st.)	67	znaczące skurczenie się miejsc praktyk organizowanych przez wydział z powodu sytuacji epidemicznej i podobne ograniczenia w samodzielnym znalezieniu przez studenta odpowiedniego miejsca na odbycie praktyki zawodowej, trudności studentów w połączeniu obowiązków wynikających z pracy zawodowej z realizacją praktyki (studia niestacjonarne), podejmowanie przez studentów studiów stacjonarnych pracy zawodowej lub studiów na więcej niż jednym kierunku i trudności w połączeniu ww. obowiązków z realizacją praktyki, rezygnacja ze studiów, brak znajomości procedury realizacji praktyki zawodowej na kierunku Dietetyka i terminarza realizacji praktyk zawodowych
dietetyka (II st.)	16	
ekoenergetyka (I st.)	25	niedostarczenie dziennika praktyk
ekoenergetyka (II st.)	15	
ekonomia	1	skreślenie z listy studentów
finanse i rachunkowość	2	przedłużony termin realizacji praktyki
gospodarka przestrzenna	11	niedostarczenie sprawozdania wymaganego po zakończeniu praktyk
inżyniera środowiska	6	niedostarczenie sprawozdania wymaganego po zakończeniu praktyk
inżynieria rolnicza	1	powodem niezaliczenia praktyk była pandemia, złożono wniosek o realizację praktyki w kolejnym roku akademickim
jakość i bezpieczeństwo żywności	1	rezygnacja ze studiów
leśnictwo	14	realizacja niedostatecznej liczby godzin, skreślenie z listy studentów bądź nie zgłoszenie się na praktyki
projektowanie mebli	12	niepodjęcie praktyki, rezygnacja z realizacji praktyki w czasie jej trwania
technologia drewna	2	rezygnacja ze studiów
technologia żywności i żywienia człowieka	1	nieprzystąpienie do realizacji praktyk
zootechnika	5	niezłożenie dzienniczek praktyk, zmiana formy studiów na niestacjonarną

Mimo trudnej sytuacji epidemicznej i panujących ograniczeń ponad 90% studentów zaliczyło praktyki zawodowe w roku akademickim 2020/2021 w terminie.

Komentarz Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU

W roku akademickim 2020/2021 mimo panujących utrudnień bardzo duży procent studentów zrealizował praktyki zawodowe w terminie. Pewien niepokój budzi wysoka liczba niezrealizowanych praktyk na kierunku dietetyka. Podobna sytuacja była w roku akademickim 2019/2020, ze względu na sytuację epidemiologiczną.

5. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia

Władze UPP sprzyjają podnoszeniu stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Ważnym elementem tych działań jest rozszerzanie oferty angielskojęzycznych kierunków studiów, które cieszą się dużym zainteresowaniem wśród studentów zagranicznych. Obecna oferta obejmuje studia II stopnia i jest realizowana przez wszystkie wydziały Uczelni. Studenci zagraniczni studiują również na kierunkach polskojęzycznych, tj. ekonomia, finanse i rachunkowość, ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna, rolnictwo, zootechnika.

Drugim ważnym elementem umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest obecność wykładowców zagranicznych, którzy realizują zajęcia ze studentami zarówno kierunków anglojęzycznych, ale również na

kierunkach polskojęzycznych. Jest to możliwe dzięki wprowadzeniu do programu studiów przedmiotów w języku angielskim na studiach I i II stopnia. Okres pandemii COVID-19 nie sprzyja mobilności jednakże w roku akademickim 2020/2021 zajęcia ze studentami realizowało łącznie 31 wykładowców z zagranicy, którzy prowadzili zajęcia na Wydziale Ekonomicznym (19), Wydziale Leśnym i Technologii Drewna (9) oraz Wydziale Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach (3).

Trzecim elementem umiędzynarodowienia jest uczestnictwo UPP w programie Erasmus+, który oferuje wyjazdy dla studentów i pracowników. UPP cieszy się także rosnącym zainteresowaniem studentów zagranicznych w ramach tego programu. Warto podkreślić, że z wyjazdów w ramach programu Erasmus+ korzystają również studenci kierunków angielskojęzycznych. W roku akademickim 2020/2021 z wyjazdów na studia skorzystało 33 studentów, na praktyki: 53 studentów/absolwentów oraz 6 nauczycieli z wykładami.

6. Ocena infrastruktury wykorzystywanej do realizacji programu studiów

Infrastruktura dydaktyczna systematycznie ulega poprawie. Powstają nowe laboratoria i tworzone są dodatkowe sale komputerowe. W Uczelni działają 3 sieci bezprzewodowe (UPPOZ_wifi, UPPOZ_sec, eduroam) ułatwiające dostęp do Internetu. Każdy student posiada Uczelniane konto pocztowe w usłudze Microsoft 365 (MS Teams). W związku z ograniczeniem prowadzenia zajęć na terenie Uczelni proces dydaktyczny był realizowany z wykorzystaniem narzędzi i platform kształcenia na odległość. Większość zajęć zdalnych realizowana była w MS Teams. Mniej popularne były Google for Education, Moodle, platformy wideokonferencyjne np. ZOOM.

Uczelnia systematycznie dostosowuje infrastrukturę dydaktyczną do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, dzięki czemu mają oni zapewniony pełny udział w procesie kształcenia.

W roku akademickim 2020/2021 infrastruktura dydaktyczna została powiększona o:

- laboratorium *Dronelab*, umożliwiające kształcenie w zakresie nowych technologii (inżynieria środowiska),
- 8 pomieszczeń laboratoryjnych o profilu analitycznym i technologicznym (jakość bezpieczeństwa żywności),
- zakup sprzętów dla kierunku Wood Science: goniometr z pojedynczą manualną jednostką dozującą, komora do pracy sterylnej, autoklaw pionowy do sterylizacji.

Podsumowując, warto podkreślić, że zespoły oceniające PKA w swoich raportach podkreśliły, że infrastruktura dydaktyczna na wizytowanych wydziałach w pełni pozwala realizować proces dydaktyczny, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych i umożliwia osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

OCENA PROCESU DYPLOMOWANIA

1. Dyplomowanie

W raportach RPKS przedstawiono dane, zawarte w poniższej tabeli:

Dyplomowanie, łącznie dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w 2020/2021

	Liczba złożonych kart prac dyplomowych	Liczba studentów ostatniego semestru	Liczba studentów zdających egzamin dyplomowy w terminie	Liczba złożonych wniosków o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy	Liczba złożonych wniosków o drugie przedłużenie terminu złożenia pracy	Liczba niezdanych egzaminów dyplomowych w pierwszym terminie
studia I stopnia	1248	1304	873	325	127	14
studia II stopnia	891	927	407	407	211	1

Łącznie na studiach I stopnia do egzaminu dyplomowego w pierwszym terminie przystąpiło 67% studentów, ostatniego semestru, zaś 25% z nich złożyło wniosek o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy. W związku z niezłożeniem pracy dyplomowej po pierwszym przedłużeniu, aż 39% studentów wnioskowało o drugie przedłużenie. Liczba niezdanych egzaminów dyplomowych w pierwszym terminie utrzymuje się od kilku lat na podobnym poziomie.

Analizując dane dla poszczególnych kierunków, zauważono niepokojąco duży odsetek składanych wniosków o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy na takich kierunkach jak: technologia drewna (67%), projektowanie mebli (56%), zootechnika (51%). Natomiast pod tym względem pozytywnie wyróżniają się kierunki: biotechnologia (1 os.) i rolnictwo (1 os.).

Łącznie na studiach II stopnia do egzaminu dyplomowego w pierwszym terminie przystąpiło 44% (44%) studentów ostatniego semestru, z kolei 44% (52%) złożyło wniosek o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy. Niestety ponad połowa studentów – 52% po pierwszym przedłużeniu złożyła wniosek o drugie przedłużenie. Podobny udział o drugie przedłużenie odnotowano w roku akademickim 2019/2020.

Bardzo duży udział wniosków o pierwsze przedłużenie terminu składania pracy dyplomowej odnotowano na takich kierunkach jak: inżynieria rolnicza (100%), ochrona przyrody (100%), Geoinformation Science...(100%), żywienie zwierząt (92%), Biotechnologia (89%), zootechnika (85%), biologia (75%), inżynieria środowiska (74%), ekonomia (73%), ekoenergetyka (67%), dietetyka (62%). Podobne tendencje na kierunkach inżynieria środowiska, dietetyka i zootechnika stwierdzano w poprzednich latach.

Aktualnym i nowym problemem jest znaczący odsetek wniosków o przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej na studiach anglojęzycznych (nawet 100%), co najprawdopodobniej wiąże się z sytuacją pandemiczną i wynikających z niej ograniczeń w kontaktach interpersonalnych pomiędzy studentami a promotorami oraz opóźnień w przeprowadzaniu doświadczeń (badań) do realizacji pracy dyplomowej.

Dla porównania procesu dyplomowania na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych przeanalizowane dane wybranych kierunków prowadzących obie formy: architektura krajobrazu, finanse i rachunkowość, inżynieria środowiska, leśnictwo, ogrodnictwo, rolnictwo, technologia drewna, technologia żywności i żywienie człowieka, zootechnika. Na studiach I stopnia w trybie stacjonarnym do egzaminu w terminie podeszło 78% studentów, a wniosek o pierwsze przedłużenie złożyło 19% studentów. Na studiach niestacjonarnych I stopnia było to odpowiednio 43 i 32%. Na studiach II stopnia w trybie stacjonarnym do egzaminu w terminie podeszło 55% studentów, a wniosek o pierwsze przedłużenie złożyło 39% studentów. Na studiach niestacjonarnych II stopnia było to 40% i 34% odpowiednio.

Podsumowując, od kilku lat utrzymuje się wysoki odsetek składanych wniosków o przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej, co dotyczy zwłaszcza studiów II stopnia, mimo że w tym roku odnotowano tu zmniejszenie liczby wniosków o około 10%. Do egzaminu dyplomowego w pierwszym terminie podeszło średnio tylko 46% studentów studiów II stopnia, a 46% złożyło wniosek o pierwsze przedłużenie i 23% o drugie przedłużenie. Na studiach I stopnia wartości te wynosiły odpowiednio 70%, 26% i 10%. Odsetek egzaminów niezdanych w pierwszym terminie jest niewielki, na studiach I stopnia wyniósł 1,6%, a dla II stopnia 0,2%. Na studiach niestacjonarnych do egzaminu w pierwszym terminie podeszło o około 20% (I st.) i 10% (II st.) mniej studentów niż na studiach stacjonarnych.

Późniejsze składanie prac dyplomowych do tej pory wynikało głównie z podejmowania przez studentów pracy zawodowej podczas trwania studiów. Od ubiegłego roku wpływa na to również sytuacja pandemiczna, w związku z którą już kolejny rok nauki był prawie w całości realizowany w trybie zdalnym, co utrudniało kontakt z promotorem i realizację badań eksperymentalnych zaplanowanych w pracach dyplomowych (prace laboratoryjne, kontakt z pacjentami, zamknięcie dla osób z zewnątrz placówek oświatowo-wychowawczych czy leczniczych, nałożone izolacje i kwarantanny związane z chorobą covid-19). Niekiedy, podobnie jak w roku wcześniejszym, skutkowało to zmianą tematu pracy dyplomowej, dostosowanej do realizacji w trybie zdalnym. Na niektórych kierunkach egzaminy dyplomowe przeprowadzone zostały w trybie hybrydowym lub zdalnym. Część egzaminów dyplomowych na studiach anglojęzycznych również odbywała się w trybie zdalnym.

Komentarze Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU

Komisja postuluje wdrożenie metod mobilizujących studentów, w szczególności studiów II stopnia do przygotowania i oddawania prac dyplomowych w terminie. W szczególności należy wypracować i wdrożyć takie metody na kierunkach angielskojęzycznych w związku z potencjalnymi problemami przedłużeniem pobytu studentów zagranicznych.

2. Weryfikacja oryginalności i samodzielności przygotowania prac dyplomowych

W roku akademickim 2020/2021 wszystkie prace dyplomowe już po raz trzeci poddano ocenie weryfikacji oryginalności korzystając z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA). W systemie JSA za przyjęcie i akceptację pracy odpowiedzialność ponosi promotor, który po przeanalizowaniu raportu, ma możliwość wykluczenia wybranych zaznaczonych zapożyczeń, jeśli nie mają one nieuprawnionego charakteru. Zgodnie z danymi przedstawionymi w raportach kierunkowych, nie wszczęto żadnych postępowań dyscyplinarnych wobec autorów, w związku z przekroczeniem dopuszczalnego progu zapożyczeń. Wszystkie prace zostały zaakceptowane przez promotorów.

MONITOROWANIE LOSÓW ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW

Monitorowanie losów zawodowych absolwentów prowadzi Biuro Karier za pomocą ankietowania elektronicznego.

W niniejszym raporcie przedstawiono wyniki ankiet po roku od ukończenia studiów dla absolwentów rocznika 2019/2020 oraz po 5 latach od ukończenia studiów dla absolwentów rocznika 2015/2016. W tabeli zestawiono wszystkie prowadzone kierunki studiów oraz podano liczbę ankiet wysłanych, liczbę ankiet otrzymanych oraz procent zwrotu odpowiednio po roku i 5 latach.

Nazwa kierunku	Liczba ankiet wysłanych / Liczba otrzymanych ankiet / procent zwrotu ankiet po roku	Liczba ankiet wysłanych / Liczba otrzymanych ankiet / procent zwrotu ankiet po 5 latach
architektura krajobrazu	17 / 8 / 47%	45 / 6 / 13%
biologia stosowana	48 / 7 / 15%	51 / 10 / 20%
biotechnologia	121 / 11 / 9%	260 / 6 / 2%
ekoenergetyka	37 / 9 / 24%	104 / 16 / 15%
ekonomia	141 / 17 / 12%	226 / 4 / 2%
finanse i rachunkowość	251 / 29 / 11%	166 / 5 / 3%
gospodarka przestrzenna	60 / 11 / 18%	136 / 6 / 4%
informatyka stosowana	5 / 2 / 40%	brak ankiet
inżynieria rolnicza	8 / 7 / 87%	brak danych
inżynieria środowiska	- / 8 / -	- / 9 / -
leśnictwo	- / 33 / -	brak ankiet
ochrona środowiska	9 / 1 / 1%	75 / 3 / 4%
ogrodnictwo	57 / 5 / 9%	79 / 1 / 1%
projektowanie mebli	27 / 4 / 15%	brak ankiet
rolnictwo	93 / 11 / 12%	175 / 7 / 4%
technologia drewna	93 / 15 / 16%	99 / 12 / 12%
technologia żywności i żywienia człowieka	182 / 26 / 14%	250 / 15 / 6%
weterynaria	44 / 12 / 27%	brak ankiet
zootechnika	158 / 10 / 6%	154 / 19 / 12%

Analizując powyższą tabelę można zauważyć, że największy procent zwrotu ankiet po roku od ukończenia studiów jest na kierunkach: inżynieria rolnicza (87%), architektura krajobrazu (47%) informatyka stosowana (40%), a po 5 latach na kierunku biologia (20%), ekoenergetyka (15%) i architektura krajobrazu (13%). Z kolei najniższy procent zwrotu po roku od ukończenia studiów jest na kierunkach: ochrona środowiska

(1%), zootechnika (6%), biotechnologia oraz ogrodnictwo (9%). W przypadku 5 lat po ukończeniu studiów również najmniejszy odsetek zwrotu ankiet odnotowano dla ogrodnictwa (1%) i biotechnologii (2%), a także ekonomii (2%). Niestety stopień zwrotu (zwłaszcza po 5 latach) ankiet w przypadku większości kierunków jest bardzo niewielki, co ogranicza możliwość wyciągnięcia miarodajnych wniosków.

Wszyscy absolwenci, którzy brali udział w ankietowaniu rok po ukończeniu studiów kierunku inżynieria środowiska, leśnictwo, projektowanie mebli i weterynaria deklaruje zatrudnienie zgodne z ukończonym kierunkiem (w stopniu dużym i bardzo dużym). Przeciwnie odpowiedzieli absolwenci architektury krajobrazu i I stopnia zootechniki. Poza tym, odsetek ankietowanych twierdzących, że są zatrudnieni zgodnie z ukończonym kierunkiem mieścił się w granicach od 29% dla biologii stosowanej do 99% dla rolnictwa. Obserwuje się, że więcej osób, które skończyły studia II stopnia i studia niestacjonarne pracuje odpowiednio do ukończonego kierunku.

W przypadku absolwentów ankietowanych po 5 latach od ukończenia studiów kierunków inżynieria środowiska, ochrona środowiska i technologia drewna wszyscy deklaruje zatrudnienie zgodne z ukończonym kierunkiem (w stopniu dużym i bardzo dużym). Wśród wszystkich ankietowanych absolwentów najmniejszy odsetek zatrudnionych zgodnie z ukończonym kierunkiem stanowią ci po zootechnice (I st. - 33%, II st. - 44%) i technologii drewna (I st. 33%). Dla pozostałych kierunków wyniki zawierały się między 50% (gospodarka przestrzenna) a 83% (technologia żywności i żywienia człowieka II st.).

Średnio 68% absolwentów dodatkowo uczy się po studiach z czego największy odsetek stanowią absolwenci kierunków inżynieria środowiska, ochrona środowiska i weterynaria. Z kolei po 5 latach od ukończenia studiów średnio 75% dodatkowo uczy się.

Najważniejsze kryteria ważne dla pracodawcy przy zatrudnieniu są odpowiednio:

- wiedza i umiejętności,
- kompetencje osobowe i interpersonalne
- ukończony kierunek studiów
- znajomość języka obcego
- praca w okresie studiów,
- udział w stażach i praktykach.

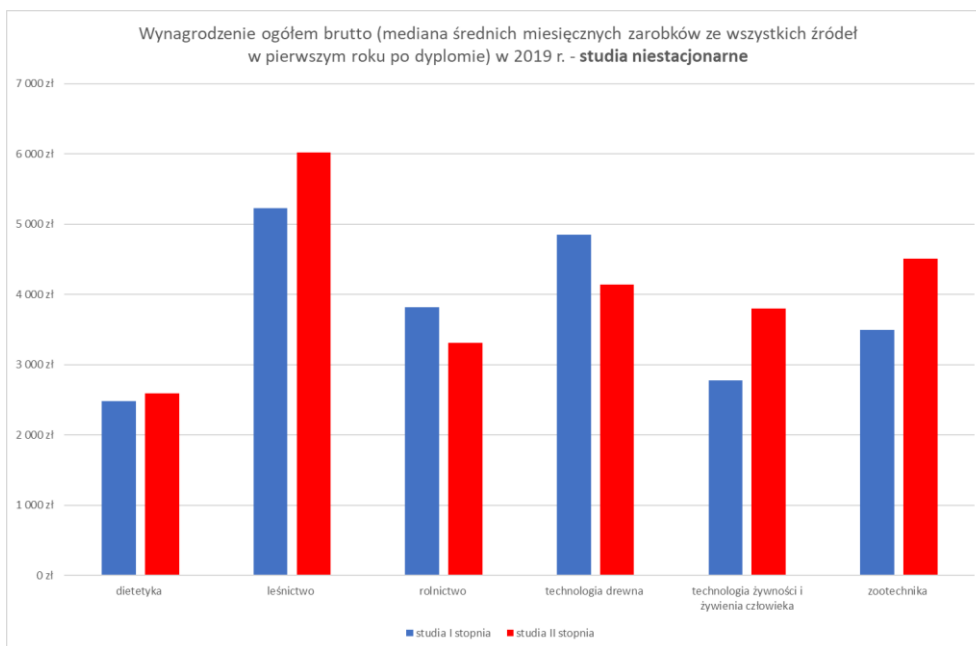
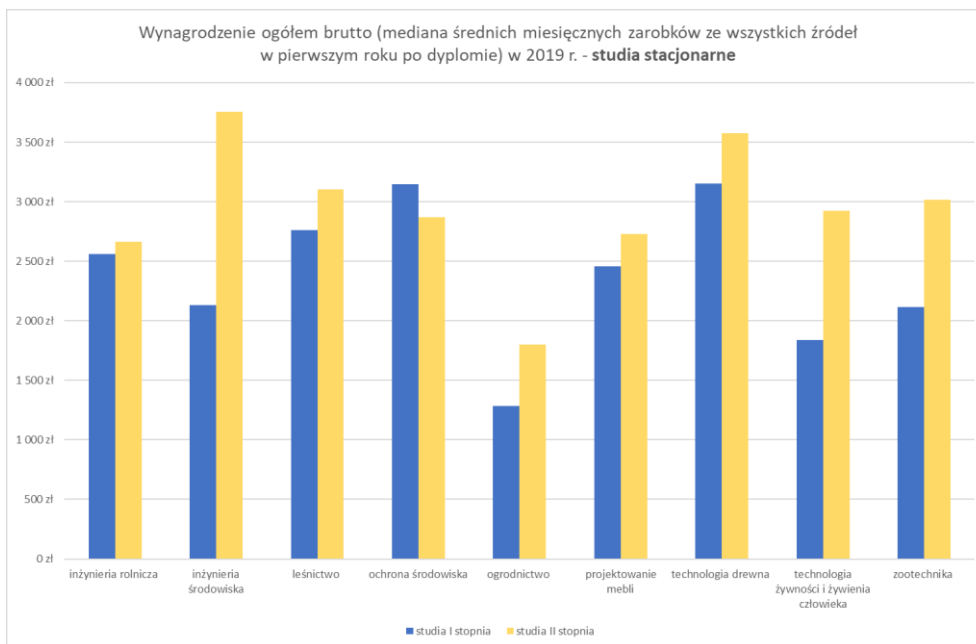
Najważniejsze kompetencje/umiejętności nabyte na studiach, przydatne w wykonywanej pracy:

- samodzielne uczenie się i organizowanie czasu pracy,
- zespołowe rozwiązywanie problemów i zadań,
- łatwe nawiązywanie kontaktów z ludźmi,
- posługiwanie się specjalistycznymi programami komputerowymi,
- prowadzenie profesjonalnej dyskusji, argumentowanie i prezentacja swoich poglądów.

Dane o zatrudnieniu i zarobkach absolwentów uzyskane z ogólnopolskiego systemu monitorowania ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych (ELA) wykorzystano w raportach następujących kierunków: architektura krajobrazu, biologia stosowana, dietetyka, ekonomia, finanse i rachunkowość, inżynieria rolnicza, leśnictwo, projektowanie mebli, rolnictwo, weterynaria, zootechnika i dotyczą roku 2019. W raportach podano wynagrodzenie brutto ze wszystkich źródeł (mediana), średni czas (w miesiącach) od uzyskania dyplomu do podjęcia pierwszej pracy po uzyskaniu dyplomu oraz ryzyko bezrobocia absolwentów.

Względny wskaźnik zarobków mówiący o wynagrodzeniu absolwenta ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po dyplomie w stosunku do średnich zarobków w jego miejscu zamieszkania wynosił powyżej 1 tylko dla kierunku leśnictwo oraz technologia drewna, co oznacza, że przeciętnie zarabiają powyżej średniej wynagrodzeń w swoich miejscach zamieszkania. Średnie wynagrodzenie wynosiło 6023 zł po studiach niestacjonarnych II stopnia i 5230 zł I stopnia (leśnictwo), a 4847 zł po studiach niestacjonarnych I stopnia (technologia drewna). Z kolei najniższe wynagrodzenie otrzymywali absolwenci I stopnia studiów stacjonarnych: biotechnologia, ogrodnictwa i biologia (1143-1380 zł).

Przykładowe dane na temat wynagrodzenia ogółem brutto prezentują poniższe wykresy.

Najmniej czasu na znalezienie pracy etatowej potrzebowali absolwenci niestacjonarni II stopnia leśnictwa i ekonomii, tj. do 0,2 miesiąca. Natomiast absolwenci ekoenergetyki podejmowali pracę już na studiach. Absolwenci UPP rozpoczęli pracę na etacie nie później niż pół roku od otrzymania dyplomu.

Względny wskaźnik bezrobocia mówiący o bezrobociu absolwentów w pierwszym roku po dyplomie w stosunku do stopy bezrobocia w ich miejscu zamieszkania najniższy był w grupie absolwentów niestacjonarnych kierunku dietetyka (0), ekonomii II stopnia niestacjonarnych (0,2) oraz leśnictwa I stopnia w formie stacjonarnej. Najwyższą wartość powyższego wskaźnika stwierdzono na kierunku weterynaria, który wyniósł 4,34 oraz projektowanie mebli 6,09 (I st. stacjonarny). Wartości poniżej 1 oznaczają, że przeciętnie bezrobocie wśród absolwentów jest niższe niż stopa bezrobocia w ich miejscu zamieszkania. Natomiast wartości powyżej 1 oznaczają, że przeciętnie bezrobocie wśród absolwentów jest wyższe niż stopa bezrobocia w ich miejscu zamieszkania.

Podsumowując warto podkreślić, że warto podjąć studia II stopnia. Uzyskanie dyplomu magistra / magistra inżyniera skraca czas na poszukiwanie miejsca pracy i jednocześnie wpływa na uzyskanie wyższych dochodów.

Komentarz Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU

Komisja wnioskuję, aby Biuro Karier podjęło działania do lepszego informowania studentów / absolwentów o znaczeniu monitorowania losów zawodowych absolwentów dla zapewnienia jakości kształcenia w UPP.

WNIOSKI KOŃCOWE

Podstawowym dokumentem dotyczącym jakości kształcenia w Uniwersytecie jest Zarządzenie Rektora nr 154/2021 w sprawie uczelnianego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na studiach I i II stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich. Ponadto, Zarządzeniem Rektora nr 173/2021 został wprowadzony wzór *Raportu z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia*, wg którego coroczne sprawozdania przygotowują rady programowe kierunków studiów.

Podczas analizy raportów przygotowanych przez rady programowe kierunków studiów, nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości w jego funkcjonowaniu. Opinię tą potwierdzają wyniki większości akredytacji programowych przeprowadzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną, jedynie w przypadku jednego ocenianego kierunku przyznano pozytywną ocenę z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat. W uzasadnieniu PKA wskazała, że proces kształcenia realizowany na tym kierunku nie umożliwia w pełni studentom kierunku osiągnięcia założonych efektów uczenia się.

Rok akademicki 2020/2021 to kolejny cykl kształcenia w czasie trwania pandemii COVID-19, który wymusił wprowadzenie zajęć dydaktycznych w sposób hybrydowy. Zdobyte doświadczenie w prowadzeniu zajęć w sposób zdalny w poprzednim roku akademickim przyczyniło się do realizacji zakładanych planów dydaktycznych bez problemów. Potwierdziły to wyniki ankietyzacji zajęć dydaktycznych. W zdecydowanej większości zajęcia zostały ocenione pozytywnie, pojawiające się negatywne opinie stanowią asumpt do podjęcia działań naprawczych przez rady programowe kierunków studiów (RPKS) wraz z władzami dziekańskimi. Niestety, kolejny rok z rzędu liczba wypełnionych ankiet oceny zajęć przez studentów na wielu kierunkach studiów jest na niskim poziomie, średni procent zwrotu ankiet był mniejszy niż 30%. Dlatego szczególnej troski wymaga sprawa zwiększenia zaangażowania studentów w ocenę zajęć dydaktycznych.

Warto zwrócić uwagę, że mimo trudności spowodowanych pandemią udało się znacząco zwiększyć liczbę wykonanych hospitacji w stosunku do roku poprzedniego. Świadczy to o poprawiającej się sprawności zespołów odpowiedzialnych na poszczególnych kierunkach studiów za realizację hospitacji zajęć dydaktycznych.

Podjęte działania władz wydziałów przyczyniły się do poprawy terminowego składania prac dyplomowych i przystąpienia do egzaminu dyplomowego w stosunku do ubiegłych lat. Problem ten jest największy na studiach II stopnia. Również w przypadku realizacji praktyk zawodowych, pomimo trudnej sytuacji epidemiologicznej, sytuacja uległa poprawie.

Analiza ankiet absolwentów bezpośrednio po ukończeniu studiów wykazała, że absolwenci są zadowoleni z wyboru kierunku studiów i uważają, że jest godny polecenia. Absolwenci uważają, iż celowe byłoby zwiększenie liczby zajęć praktycznych związanych z przedmiotami ściśle wykorzystywanymi w późniejszej pracy zawodowej oraz zwiększenie liczby godzin zajęć terenowych. Warto podkreślić, że poziom nauczania języka obcego nadal oceniany jest jako niewystarczający dla wielu kierunków studiów.

Podsumowując należy stwierdzić, że uczelniany system zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia działa poprawnie. Systematyczne działania podejmowane przez RPKS wraz z władzami wydziałów służą jego poprawie i doskonaleniu. Doświadczenie zdobyte przez kadre dydaktyczną uczestniczącą w pracach RPKS przyczynia się do poprawy istniejących programów studiów.